

De volkstelling van 1880

In deze bijdrage onderzoeken we de gegevens van de volkstelling van 1880 en vergelijken ze met de gegevens van de telling van 1866 om een mogelijke evolutie in de samenstelling van de bevolking vast te stellen. Gent telt op 31 december 1880 131 431 inwoners. In vergelijking met 1866 is er dus een aangroei van 16 077 inwoners of 13,94 % in de loop van 14 jaar.

Oost-Vlaanderen : 881 816 inwoners (aangroei : 9,43 %)

België : 5 520 009 inwoners (aangroei : 14,34 %)

De aangroei van de Gentse bevolking stemt dus ongeveer overeen met de aangroei van de totale Belgische bevolking.

STRUKTUUR VAN DE GENTSE BEVOLKING

	Mannen	Vrouwen	Totaal	% in 1866
0—14 jaar	19 647 32,1 %	20 340 28,9 %	39 987 30,4 %	27,15 %
15—65 jaar	38 659 63,1 %	45 628 64,9 %	84 287 64,1 %	66,88 %
ouder dan 65 jaar	2 922 4,7 %	4 235 6,0 %	7 157 5,45 %	5,96 %
Totaal	61 228 46,58 %	70 203 53,41 %	131 431	
Mediaan	24 jaar	26 jaar	25 jaar	27 jaar

Tussen 1866 en 1880 groeide de groep 0—14 jarigen aan met 8 668 eenheden, de groep 15—65 jarigen met 7 129 eenheden en de bejaardengroep met 280 eenheden, of respectievelijk met 27,68 % (jeugd), 9,24 % (middengroep) en 3,93 % (bejaarden).

De aangroei van de bevolking is dus in de eerste plaats het gevolg van een geboorteoverschot, alhoewel het aantal geboorten per duizend inwoners toch traag daalt. Een tweede factor van bevolkingaangroei is het overschot van de inwijking op de uitwijking. De getallen in verband met deze beweging opgegeven in de Jaarverslagen zijn niet betrouwbaar.

Een andere mogelijke factor van bevolkingaangroei zou kunnen zijn de

verlenging van de levensduur; de sterftcijfers per duizend inwoners zijn erg stabiel, zodat deze factor niet kan in aanmerking komen. Een vierde factor van bevolkingsaan-groei zou kunnen toe te schrijven zijn aan de daling van de kindersterfte.

Geboortjaar	Sterften tot 31.12.1880
1880	24,7 %
1879	31,7 %
1878	39,9 %
1877	35,6 %
1876	38,8 %

Een vierde ongeveer van de geboren kinderen overlijden in hun geboortjaar; 39 kinderen op honderd sterven voor hun vijfde levensjaar.

In vergelijking met 1866 stellen we hier een lichte verbetering vast. (in 1866 : sterften voor hun vijfde jaar : 41,9 %)

Door de aangroei van de groep 0—14 jarigen is de mediaan-ouderdom van de bevolking gedaald. Gent heeft dus een zeer jonge bevolking : de helft van de bevolking is jonger dan 25 jaar.

De bevolking werd ook onderzocht naar hun ontwikkeling (kunnen lezen en schrijven).

Groep 8—14 jarigen : 89,26 % kunnen lezen en schrijven

Groep 15—55 jarigen : 68,84 % “ “

Groep ouder dan 55 j. : 48,90 % “ “

Alhoewel in 1866 de indeling in groepen anders was, toch kunnen we besluiten, dat de ontwikkeling aanzienlijk is verbeterd.

Samenvattend kunnen we zeggen : tussen 1866 en 1880 is de Gentse bevolking jaarlijks aangegroeid met één ten honderd. Deze aangroei is voornamelijk toe te schrijven aan een overschot van de geboorten en aan een geringe daling van de kindersterfte. Gent heeft een zeer jonge bevolking. De ontwikkeling van de bevolking is zeer merkbaar verbeterd, gevolg van een beter schoolbezoek.

In Gent staan 28 586 huizen, waarvan 2 257 onbewoond zijn. In de 697 beluiken staan 7 404 woningen (25,8 %) — dus één huis op vier staat in een beluik — en met 29 181 inwoners (22,2 %) of een Gentenaar op vijf woont in een beluik.

M. STEELS